

La Humanitat

Any II : Núm. 294
Barcelona, dimecres, 19 d'octubre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

LA GUERRA, LA PAU I LA DICTADURA

IMPORTANTES DECLARACIONS DEL PRESIDENT MASARYK

El periòdic de Praga, Prager Tagblatt, reporta una conversa tinguda amb l'il·lustre president de Txecoslovàquia, per un redactor seu. En el curs de l'entrevista, l'home símbol de la llibertat txecoslovaca ha fet importants i més importants declaracions, les quals reproduïm a continuació:

—No compartixo les idees militaristes, per bé que tampoc les pacifistes. Està clar que desitjo la pau, com tot home honrat, però no veig en la guerra el pitjor flagell de la humanitat. La guerra és el resultat de la situació moral dels pobles. Els nostres sistemes educatius són falsejats.

Si reeixim a revisar el nostre ensenyament, la guerra podria arribar a constituir un fenomen excepcional. Però, mentrestant, jo considero possibles els conflictes guerrers i fins trobo moralment justificades les guerres defensives. Tampoc condemno el manteniment d'un exercit limitat. La instrucció militar no és exclusiva per la guerra. La disciplina és un excel·lent mètode per educar les masses. I ja possible que fins els més refractaris comprenguin que els interessos comuns es troben pel damunt dels de l'individu.

—La qüestió dels armaments és primordial. Un desarmament en bloc no és possible, car no sols planteja un afer militar, sinó que també un afer econòmic. En aquest sentit, la lluita d'Àlemanya per la igualtat dels drets militars és molt comprensible. Tanmateix, és un problema que afecta tota Europa, singularment la França. França i Alemanya haurien de liquidar aquesta qüestió entre elles, sota un caire amistós, solució que tots els pobles haurien d'aplaudir.

—M'ocupo ben de prop de la nostra política minoritària. En l'antiga Àustria-Hongria, el poder el detentaven els alemanys i els hongaresos, que explotaven, a profit llur, la situació del nostre poble. Sense estendre'ns en acusacions, he de constatar que les qüestions actuals són injustificades. Es diuen moltes mentides en política. No volem pas, nosaltres, oprimir els nostres alemanys i hongaresos. Aquest ha estat sempre el meu punt de vista, que conservo intacte. Excepció feta dels Estats minúsculs, arreu es troben minories, la qual cosa ve a demostrar que hom no deu basar els Estats damunt l'exclusiu programa nacional. El problema de les minories és general a Europa i no es pot resoldre més que per l'honradura i la bona fe.

—Què hom parla molt de la crisi del parlamentarisme? Què hi ha qui demana homes que governin en dictador, i resolguin aquesta crisi, gràcies a les seves condicions personals?... Bé. Però, on són aquests homes de talent? Si hi fossin i volguessin actuar, és precisament el règim parlamentari que els no possibilitaria. L'home polític, inca-

paç de governar damunt d'una base parlamentària es revelaria, a la curta o a la llarga, incompetent per la mateixa dictadura. El parlamentarisme té els seus defectes. Però, fet i fet, la seva supressió ens retornaria a un passat que convé deixar per mort i colgat. El parlamentarisme i la democràcia exigeixen del parlamentari qualitats intel·lectuals. Heu-vos ací el cercle victós de les formes de govern etrides de les eleccions.

Masaryk, doncs, accepta la guerra, com un fet fatal i amb els escrúpols de consciència de tot home digne. No vol de cap manera oprimir les minories del seu país. I es declara partidari del parlamentarisme, avui com avui, tot i reconeixent-ne els defectes, i no vol saber res de dictadures...

Al districte de Balaguer hi ha 21 pobles dels 49, els Ajuntaments dels quals són per l'article 29. A Solsona, dels 29 Ajuntaments n'hi ha 25 d'article 29.

Això passa a Catalunya, i a fora?

Les maniobres dels monàrquics espanyols de França

La fugida de Barrera, les reunions de París i l'internament dels conspiradors

El diari "Luz", de Madrid, publica una informació de Irun, que conté dades interessants referents a les maniobres dels monàrquics a França.

De dita informació en coplem les ratlles següents:
"S'ha escrit molt — i es segueix escrivint — sobre el pas de Barrera a França. Gairebé tot el que s'ha dit i perdonin els meus benivolguts companys — està, crec jo, basat en notícies falses, que hauran estat facilitades qui sap per qui i amb quin propòsit.

El primer lloc de França on s'ha vist a Barrera ha estat Pau, amb llur vestidura habitual, sense barba, sense bigoti ni caracterització alguna.

Per on passà la frontera? També creiem que no és exacta la informació que assegura llur pas per la part franco-aragonesa.

Nosaltres sabem — la fortuna periodística en col·laboració amb els espanyols republicans de la "Cote Basque" — que se segueix una pista que té grans probabilitats d'esbrinar la forma en què Barrera passà a França. Sabem també de l'arribada a una important població del país basc francès, quan els successos d'agost, d'un personatge dotat d'una documentació especial, probablement falsa... I que pogués ésser que l'esmentat ex-general hagués atravesat la frontera per un lloc difícil de vigilar per policies i carabiners...

Es el cas que Barrera va estar molt pocs dies a Pau, des d'on sortí per a París. I a l'endemà d'arribar aquest a París, com obeint a una consigna, sortiren per a dita capital Calvo Sotelo, Goicoechea, Ansaldo, l'ex-marqués de Villa Sevilla, els generals Pohlte i Carrasco i altres més.

Pocs dies després — tres o quatre — tornaren a Biarritz Calvo Sotelo, Pohlte i altres. Alguns quedaren a París, a l'Hotel Mont Tabor, rue Mont Tabor, 4.

Continuaren les reunions als llocs de costum; un d'ells és una vila propietat de certa comtesa francesa, amiga dels monàrquics espanyols. Aquesta vila està situada a Sant Joan de Luz, a la carretera de Bayona, i totes les tardes s'esbarjien conspirant als son de la difunta Marxa Real, que se sent molt bé de la carretera estant, car no en van col·locat potents altaveus. A aquestes reunions acudeixen, a més a més del esmentats, l'ex-duc de Tamames, l'ex-comte de Galcedo i altres "ex" més.

El que parlà Zulueta amb Herriót i amb les autoritats espanyoles de la frontera? Ni ell no ho ha dit ni nosaltres ho sabrem encara. Però sí sabem — positivament — i ja s'ha fet públic, sense que hagi estat rectificat per ningú, que fa uns vuit dies es rebé a la frontera francesa l'ordre de confinament de Calvo Sotelo, Goicoechea (ara a Espanya) i Vallengano. (Havíem oblidat de dir que Vallengano ha substituït a Quiñones de León en llurs viatges d'anar i tornar de París a Biarritz, essent, per tant, a l'actualitat l'agent d'enllaç entre els conspiradors residents a París i els de la "Cote Basque".)

Aquesta ordre no ha estat complimentada fins dimarts per la tarda i li ha estat comunicada solament a Calvo Sotelo en el moment en què anava a sortir de viatge. E' de suposar que a Vallengano li hauran donat a conèixer a París, on residex actualment.

Contrasta aquesta demora o passivitat de les autoritats policiaques dels Baixos Pirineus amb la premura amb què se les comunicaven als emigrats espanyols en els últims temps de la Monarquia. Poden parlar d'això els senyors Indaleci Prieto, Eduard Ortega i Gasset, Ramon Viguri i altres, a

DEL CONFLICTE DEL "CHACO"
La infanteria paraguana en el moment d'abandonar les seves trinxeres per a assaltar les posicions enemigues

Càbales electorals

Comencen de sonar noms, amb cert caire d'autenticitat, per a les candidatures d'Esquerra. Com és natural, fins que el Partit hagi dit la seva darrera paraula, no pot donar-se a les llistes que corren altre caire que l'informatiu. Així, doncs, pot dir-se que sembla segur que figuraran a la candidatura de Barcelona, a més del senyor Macià, els senyors Antoni Xirau, Tauler, Gassol, Terradelles, Lluhi, Dencàs, Battestini i Carles Pi i Suñyer. Fóra molt probable que hi figurin també els senyors Bru i Francès, així com els representants de la Unió Socialista de Catalunya, senyors Massip, Forment i Campañans.

Ja hem dit que tot, per ara, són suposicions.

També, per a la candidatura corresponent a la circumscripció de Barcelona, es donen uns noms com a segurs. Són aquests els dels senyors Pere Comes, Riera i Puntí, Selvas, Riera (president de la Unió de Rabassaires), Sallés, Serra i Moret, Comorera, Bibeny i Arnau Cortina. I també hom diu que figuraran a la candidatura, si bé no és tan segur, els senyors Hurtado i X. Regàs. Així mateix hi figurarà el senyor Sunyol, l'ingrés del qual a l'Esquerra Republicana

quins se'ls donava un termini de vint-i-quatre hores per a sortir d'Hendaya, indicant-los el tren que devien prendre.

Que potser aquests senyors eren de pitjor condició que els senyorets monàrquics que han arruïnats a Espanya i, no contents amb això, fan una ignominiosa campanya contra el règim actual?

Nosaltres, republicans de sempre, que sabem de les persecucions que foren objecte els emigrats espanyols, no podem comprendre aquesta diferència de tracte. Creiem saber l'excusa de les autoritats franceses: que no saben on són els conspiradors. Això és admissible? Què bé sabien on es trobaven els republicans!

La lluita religiosa a Mèxic. — Dos morts

Mèxic. — La Policia ha fet públic que es preparava un moviment de caràcter religiós a l'Estat de Jalisco, que s'ha fet fracassar amb l'escolli efectuat en una casa de Guadalaajara, on la força pública ha trobat gran quantitat d'armes i municions i abundant literatura religiosa i subversiva.

Els habitants de la casa escorcollada plantaren cara a la Policia, i aquesta es veié obligada a disparar. A conseqüència de la lluita entaulada resultaren dos veïns de la casa morts. Totes les altres persones que hi havia dins aconseguiren escapar.

Els morts són els militars Joan Rincón Frago i Ascensió Gaspar, caps ambdós dels rebels catòlics anomenats "cristeros".

Prop de la casa hi hagué també algun tiroteig amb la força pública, que acabà amb la fugida dels rebels.

La Policia tingué dos ferits lleus en ambdós encontres.

La tensió religiosa a Mèxic s'ha agreujat considerablement des de la recent encíclica i l'expulsió decretada pel Govern del llegat del Papa, monsenyor Ruiz Flores.

na de Catalunya és qüestió de pocs dies.

Per a la circumscripció de Lleida es donen també molts noms. Poden considerar-se com segurs els dels senyors Macià, Pere Coromines, Sastre, Mitas, Humbert Torres, Palacin, Saurer i Canturri. I, com a probables, els dels senyors Barjau (de la U. S. C.), Moles i Bellí.

Parlem també de la circumscripció de Girona. Sembla que tenen seguretat de figurar a la candidatura els senyors Casanoves, Noguera i Comet, Irla, Puig Pujades, Garganta i Dot. També es parla del senyor Santaló i d'un candidat de la Unió Socialista, el nom del qual s'ignora encara.

Per a la circumscripció de Tarragona tres noms semblen segurs: els dels senyors Rovira i Virgili, Simó Bofarull i Cavallé. I altres tres noms són molt probables: els dels senyors Carné, Iglésias i Galés.

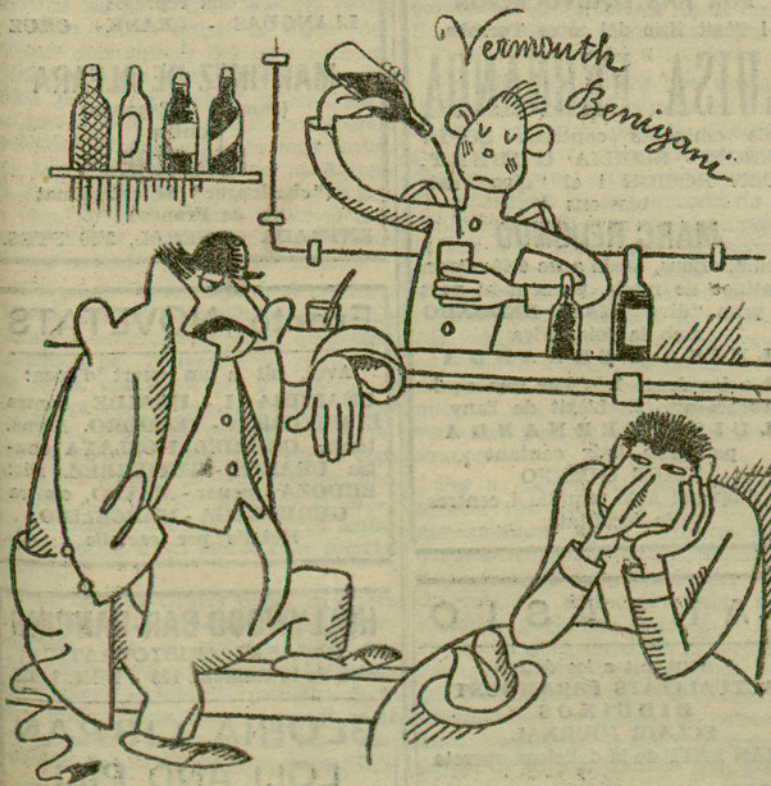
El senyor Ametlla, governador civil de Girona, ha negat el seu suposat ingrés a l'Esquerra Republicana. Però ha insistit en la creença que el seu Partit ha de coaligar-se amb l'Esquerra per a les properes eleccions.

Resposta que el Partit Catalanista Republicà ha donat a les manifestacions del senyor Macià:

"Per Catalunya, per la República i per tots els ideals comuns, el Partit Catalanista Republicà pot estar al costat de l'Esquerra Republicana; no pot, però, submergir-s'hi."

El poble, amb el seu vot, és el que dirà la darrera paraula.

Les activitats pre-electorals retenen a Catalunya els diputats de l'Esquerra. Però aquests no volen de cap manera deixar desatesos els seus deures al Parlament de la República i, per tant, han designat uns torns setmanals a tal efecte. Ahir sortiren cap a Madrid els senyors Lluhi, Xirau i Gassol.

—Les dretes tenen el plet maiament...
—Bé, sí, però... i allò de que "els últims seran els primers...":